

Beleid voor IBA-systemen in het Buitengebied

Overwegingen voor vervanging, handhaving en toekomstbestendigheid

Dennis de Vogel

VEILIG LEVEN MET WATER

SCHOON EN GEZOND WATER

GEZUIVERD WATER

VOLDOENDE WATER IN ELK SEIZOEN

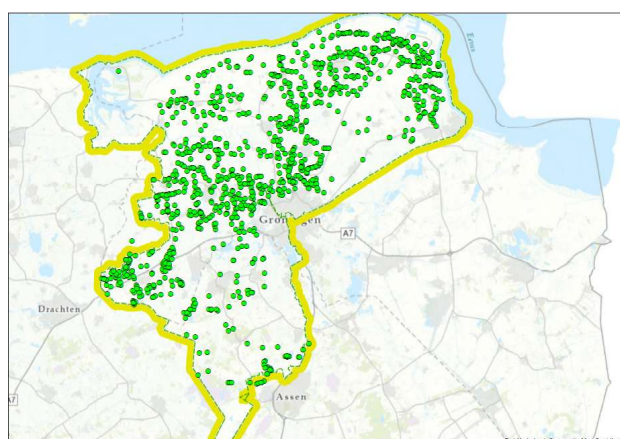

1

Fact's and Figures - IBA's in beheersgebied NZV

- Sinds 2004 IBA systemen aangelegd in buiten gebied
- Gemeenten Westerkwartier, Het Hogeland, Eemsdelta, Groningen, Assen en Noorderveld
- Gemeenten hebben ontheffing gekregen van de provincie voor aansluitingen op riolering.
- 1200 IBA's klasse 2 en 3a
- Gemeente is eigenaar van deze IBA's.
- Bewoners betalen rioolheffing + zuiveringsheffing.
- Waterschap beheert een onderhoudscontract: mechanische onderhoud, jaarlijks controle + tanks legen, storingen.
- Kwaliteit v/h effluent is onbekend.

2

IBA-systemen in het Buitengebied

Waterschap NOORDERZIJLVEST

IBA's in het buitengebied liggen nu 20 jaar in de grond.

Eigendom van Gemeenten (1200) en Particulieren

Gezamenlijk onderhoudscontract beheerd door NZV.

Einde levensduur technische levensduur is inzicht.

Vervanging of Handhaving van de IBA's: wat is er nodig?

Uitdagingen in lijn met KRW-doelstellingen en waterkwaliteit

Behoefte aan gezamenlijk beleid op dit onderwerp.

Bron: saniwijzer.nl

3

Een vraagstuk dat vraagt om een heldere aanpak

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Hoe functioneren IBA's?

Wat zijn de voor en nadelen van de huidige situatie?

Wat zijn de alternatieven?

Uitdaging in lijn met KRW-doelstellingen?

Einde levensduur: handhaven of vervangen?

Wat zijn financiële en praktische overwegingen?

Gezamenlijk beleid ontwikkelen.

4

Strategisch Beleidskader

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Beleidskader:

Langetermijnvisie, routekaart voor het vervangen oude IBA-systemen en duidelijke criteria voor het handhaven en verbeteren van bestaande systemen.

Doelstellingen: Het behalen van de KRW-doelen voor waterkwaliteit moet een van de centrale pijlers zijn.

Planning en prioritering: Prioriteer gebieden waar waterkwaliteit het meest onder druk staat en waar verouderde IBA-systemen een directe bedreiging vormen.

Monitoring en evaluatie: Voer regelmatig evaluaties uit om te zien of de gekozen strategie werkt, en stel deze zo nodig bij op basis van nieuwe inzichten of technologische ontwikkelingen.

5

Overwegingen om mee te nemen in het proces om te komen tot beleid

Waterschap NOORDERZIJLVEST

1. Inventarisatie van de Huidige IBA-systemen
2. Opties voor de Toekomst van IBA-systemen
3. Vergelijking van Alternatieven
4. Financiële en Praktische Overwegingen
5.?

6

Inventarisatie van de Huidige IBA-systemen

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Levensduur en technische staat:

- Inspecties en onderhoudshistorie en storingsanalyse geven inzicht in het functioneren.

Prestaties t.o.v. de KRW-doelen:

- Beoordeel bestaande IBA's op waterkwaliteit en KRW-doelstellingen.

7

Inventarisatie van de Huidige IBA-systemen

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Wateren die geen bijzondere bescherming behoeven

Stof	Representatief etmaalmonster, emissiegrenswaarde in mg/l	Steekmonster, emissiegrenswaarde in mg/l
Biochemisch zuurstofverbruik	30 mg/l	60 mg/l
Chemisch zuurstofverbruik	150 mg/l	300 mg/l
Onopgeloste stoffen	30 mg/l	60 mg/l

Wateren die wel bijzondere bescherming behoeven

Stof	Representatief etmaalmonster, emissiegrenswaarde in mg/l	Steekmonster, emissiegrenswaarde in mg/l
Biochemisch zuurstofverbruik	20 mg/l	40 mg/l
Chemisch zuurstofverbruik	100 mg/l	200 mg/l
Totaal stikstof	30 mg/l	60 mg/l
Ammoniumstikstof	2 mg/l	4 mg/l
Onopgeloste stoffen	30 mg/l	60 mg/l
Fosfor totaal	3 mg/l	6 mg/l

8

Overall indruk

- Vooral voor stikstof totaal, ammonium en fosfor totaal lijken de IBA's niet aan de emissiegrenswaarden te voldoen
- Verschil onderhoud (via Waterschap) en onderhoud niet zeker (particuliere voorziening) is in de grafieken niet heel goed te duiden
- NB de vergelijking is nu nog niet goed te maken, want veel voorzieningen in eigen beheer in deze steekproef zijn niet bemonsterd/konden niet bemonsterd worden
- Let wel: de meeste IBA's in de steekproef zijn in 3-voud gemeten; de gegevens zijn individueel aangegeven in de grafiek! Voorlopige gegevens: er kunnen een vijftal analyses vanuit 1^e compartiment in de grafieken zitten.

9

Vervangen van IBA-systemen

- Als de systemen hun levensduur hebben bereikt en niet meer voldoen aan de vereiste waterkwaliteitsnormen, dan kan vervanging noodzakelijk zijn.

Handhaving van bestaande IBA's

- In sommige gevallen kunnen bestaande systemen gehandhaafd blijven, mits ze nog goed functioneren en voldoen aan de milieueisen

10

Handhaving van Bestaande IBA's

Waterschap NOORDERZIJLVEST

- **Grondige technische inspectie:** Een volledige beoordeling van elk systeem om vast te stellen of het systeem nog voldoet aan de milieunormen en of er reparaties of verbeteringen nodig zijn.
- **Onderhoud en renovatie:** Systemen die nog in redelijke staat verkeren, kunnen met relatief kleine renovaties (bijv. vervanging van filters, mechanische onderdelen of het ledigen van slib) weer goed functioneren.
- **Strengere onderhoudsvereisten:**
 - Voor oudere systemen moeten mogelijk strengere onderhoudsregimes worden ingevoerd?
 - Bijvoorbeeld jaarlijks onderhoud verplicht wordt gesteld om de functionaliteit te waarborgen?

11

Vervangen van IBA-systemen

Waterschap NOORDERZIJLVEST

- **Nieuwe IBA's:** Moderne IBA-systemen met verbeterde zuiveringstechnologie kunnen worden geïnstalleerd.
- **Aansluiting op riolering:** Waar mogelijk kan aansluiting op een centraal rioolstelsel een meer robuuste en toekomstbestendige oplossing zijn.
- **Collectieve zuiveringssystemen:** Dit kan kostenbesparend werken en zorgt voor een meer centrale controle op de waterkwaliteit.

12

Vergelijking van Alternatieven

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Kosten-batenanalyse:

Vervanging kostbaar, renovatie kan goedkoper zijn.
Aandacht voor: lange termijn kosten, KRW-doelstelling door falende systemen.

Waterkwaliteit en KRW-doelstellingen:

Alternatieven moeten voldoen aan de KRW-doelstelling. Collectieve of centrale systemen kunnen meer zekerheid bieden in het behalen van waterkwaliteitsdoelen, terwijl verouderde IBA's een risico vormen voor watervervuiling.

Ruimtelijke en technische haalbaarheid:

Niet overal is aansluiting op riolering mogelijk, zeker in zeer dunbevolkte buitengebieden. Dit maakt de keuze voor renovatie of collectieve systemen in die gebieden relevanter.

13

Financiële en Praktische Overwegingen

Waterschap NOORDERZIJLVEST

Subsidies en financiering:

Gemeenten en **waterschappen** in samenwerking met provincies en het Rijk nadenken over **financiële ondersteuning** voor **particulieren** die hun IBA's. Subsidies, leningen of andere stimuleringsmaatregelen.

Gedeelde kosten bij collectieve systemen:

Verdeling kosten collectieve zuiveringssystemen tussen, gemeenten en waterschappen.

Toezicht en handhaving: Moet er meer toezicht worden gehouden op het naleven van onderhoudsverplichtingen? Met name voor oudere systemen die mogen blijven functioneren.

14

Samenvatting

Waterschap NOORDERZIJVEST

- Het beleid rondom bestaande IBA-systemen, vraagt om een **afgewogen besluitvormingsproces**.
- Zowel technische als milieutechnische beoordelingen zijn nodig om te bepalen of systemen **vervangen of gehandhaafd** moeten worden.
- In beide gevallen moeten **onderhoudsvereisten en toezicht** worden op orde zijn om te voldoen aan de **KRW-doelstellingen**.
- Een **integrale aanpak**, waarbij vervangingsopties zoals aansluiting op de riolering of collectieve zuiveringssystemen worden overwogen, kan een duurzame en toekomstbestendige oplossing bieden.
- **Pak dit proces gezamenlijk op ambtelijke en bestuurlijk!**

15

Waterschap NOORDERZIJVEST

Dank voor jullie aandacht !

**VEILIG LEVEN
MET WATER**

**SCHOON EN
GEZOND WATER**

GEZUIVERD WATER

**VOLDOENDE WATER
IN ELK SEIZOEN**

16